

**МОНГОЛ УЛСЫН 2022 ОНЫ ТӨСВИЙН ТУХАЙ, ИРЭЭДҮЙН ӨВ САНГИЙН 2022
ОНЫ ТӨСВИЙН ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСЛИЙН ХАМТ ӨРГӨН МЭДҮҮЛСЭН ХУУЛЬ,
МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛЫН ТӨСЛҮҮДИЙН ХЭЛЭЛЦЭХ ЭСЭХ
ТАЛААРХ ТӨСВИЙН БАЙНГЫН ХОРООНЫ САНАЛ, ДҮГНЭЛТ**

2021 оны 10 дугаар
сарын 19-ний өдөр

Улаанбаатар
хот

Илтгэгч нь: Улсын Их Хурлын гишүүн Г.Амартувшин

Улсын Их Хурлын дарга, эрхэм гишүүд ээ,

Монгол Улсын Засгийн газраас 2021 оны 9 дүгээр сарын 30-ны өдөр Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн Монгол Улсын 2022 оны төсвийн тухай, Ирээдүйн өв сангийн 2022 оны төсвийн тухай хуулийн төслийн хамт өргөн мэдүүлсэн хууль, тогтоолын төслүүдийн хэлэлцэх эсэх асуудлыг Төсвийн байнгын хороо 2021 оны 10 дугаар сарын 19-ний өдрийн хуралдаанаараа хэлэлцлээ.

Хууль санаачлагчаас 2022 оны төсвийн жилд гадаад, дотоод худалдааг хөнгөвчлөх, экспортыг нэмэгдүүлэх тодорхой арга хэмжээг авч хэрэгжүүлж, гаалийн болон мэргэжлийн хяналтын байгууллагын гадаад худалдаа эрхлэгчдээс шаарддаг баримт бичиг, биет үзлэг, шалгалтын тоог бууруулах зорилгоор улсын хилээр нэвтрүүлэх бараа, тээврийн хэрэгсэлд хорио цээр, эрүүл ахуй, чанарын тохирлын хяналт, шалгалт хийх чиг үүргийг гаалийн байгууллагад олгож, холбогдох хуульд заасан хилийн мэргэжлийн хяналтын албаны ажил үүргийг холбогдох байгууллагад шилжүүлэх нь зүйтэй гэж холбогдох хуулийн төслийг боловсруулжээ.

Монгол Улсын ирээдүй болсон хүүхдүүддээ хуримтлалын ач тусыг ойлгуулж, санхүүгийн баталгаатай, мэдлэг боловсролтой иргэн болж төлөвшүүлэх зорилгоор Ирээдүйн өв санг нэгдсэн төсвийн бүрэлдэхүүнд оруулж, тус сангийн тухайн жилийн орлогын эх үүсвэрийн арилжааны банкан дахь хүүхдийн нэрийн дансанд хуримтлуулах, урт, дунд хугацаанд бэлэн мөнгө тараах халамжийн бодлогоос татгалзаж, хүүхдийн хуримтлалд бүрэн шилжих бодлогыг үе шаттайгаар хэрэгжүүлэх нь зүйтэй гэж үзсэн байна.

Боловсрол соёл, урлаг, нийтийн биеийн тамирын байгууллагыг санхүүгийн хувьд хагас бие даалгаж, үр дүн, чанар, бодит гүйцэтгэлд үндэслэн цалин хөлсийг тогтоох зорилгоор төрийн үйлчилгээний албан тушаал эрхэлдэг төрийн албан хаагчийн цалингийн доод хэмжээг нь Засгийн газраас тогтоох, хүүхэд хамгааллын үйлчилгээний журам, Засгийн газрын гадаад зээл авах бэлтгэл ажлыг хангахад мөрдөх журмыг тус тус батлах, зээлийн батлан даалтын сангаас Засгийн газраас хэрэгжүүлж буй төвлөрлийг сааруулах, иргэдийг орон сууцжуулах бодлогын хүрээнд банк санхүүгийн байгууллагаас зээл авахыг хүссэн боловч урьдчилгаа төлбөргүй, барьцаа хөрөнгө нь хүрэлцэхгүй байгаа иргэн, хуулийн этгээдэд батлан даалт гаргахыг зохицуулсан холбогдох хуулийн төслийг боловсруулжээ.

Монгол Улсын 2022 оны төсвийн төсөлд Засгийн газрын нэмэгдүүлэх өр болон өрийн баталгааны дээд хэмжээг тусгасантай холбогдуулан Засгийн газрын үнэт цаас гаргах эрх олгох, Боловсролын шинэчлэлийг хэрэгжүүлж эхлэхтэй холбогдуулан Боловсрол, шинжлэх ухааны сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд Боловсролын ерөнхий газар Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлагийг, цөлжилтөөс сэргийлэх зорилгоор Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн санаачилсан "Тэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөнийг зохицуулалтаар хангах зорилгоор Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын харьяа Ойн судалгаа, хөгжлийн төвийг өөрчлөн Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Ойн судалгаа, хөгжлийн газар болгон Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд тус тус байгуулахаар холбогдох тогтоолын төслүүдийг өргөн мэдүүлсэн байна.

Байнгын хорооны хуралдаанаар дээрх хууль, тогтоолын төслийг хэлэлцэх үед Улсын Их Хурлын гишүүдээс Монгол Улсын 2022 оны төсвийн төслийн хамт өргөн мэдүүлсэн хууль, тогтоолын төсөл тус бүрээр санал хураалгах нь зүйтэй гэсэн санал гарсан тул хууль, тогтоол тус бүрээр хураалгасан болно.

Хуулийн төслүүдийг хэлэлцэх үед Улсын Их Хурлын гишүүд Малын индексжүүлсэн даатгалын тухай хуульд орох өөрчлөлт, хохирол нехэн төлөлтийн талаар, 2022 оны төсвийн тухай хууль хэрэгжиж эхлэхээс өмнө Боловсролын багц хууль батлагдахгүй байх магадлалтай тул төсөвтэй холбоотойгоор багц хуулиас шаардлагатай зарим заалтуудыг 2022 оны төсөвтэй хамт батлах шаардлагатай эсэх талаар асуулт асууж, хариулт авсан болно.

Байнгын хорооны хуралдаанаар төслийг хэлэлцэх үед Улсын, Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Батжаргал малын индексжүүлсэн даатгалаас хохирол нехэн төлдөг асуудлыг дахин судлан үзэж, хууль, эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгоход анхаарах, Улсын Их Хурлын гишүүн Ч.Хүрэлбаатар, Л.Энх-Амгалан нар төсвийн хэлэлцүүлгийн явцад боловсролын салбарын шинэчлэлтэй холбоотой төсөвт тусгагдсан асуудлаар Байнгын хороо зарим хууль, Улсын Их Хурлын тогтоолыг гаргах шаардлагатай талаар санал гаргасан болно.

Байнгын хорооны хуралдаанд оролцсон гишүүдийн олонх Гаалийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Төрийн хяналт шалгалтын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Монгол Улсын хилийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисын эргэлтэд хяналт тавих тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Ургамал хамгааллын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Мал, амьтны эрүүл мэндийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Тэсэрч дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн эргэлтэд хяналт тавих тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Органик хүнсний тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Стандартчилал, техникийн зохицуулалт, тохирлын үнэлгээний итгэмжлэлийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай, Хувиргасан амьд организмын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Амьтан, ургамал, тэдгээрийн гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүнийг улсын хилээр нэвтрүүлэх үеийн хорио цээрийн хяналт, шалгалтын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Цөмийн энергийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Нийгмийн халамжийн тухай хуулийн зарим хэсэг, заалтыг

хүчингүй болсонд тооцох тухай, Хүүхэд хамгааллын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай, Төрийн албаны тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Газрын тосны тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Зээлийн батлан даалтын сангийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Малын индексжүүлсэн даатгалын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Ирээдүйн өв сангийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Ирээдүйн өв сангийн 2022 оны төсвийн тухай хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай хуулийн төслүүд болон "Засгийн газрын үнэт цаас гаргах эрх олгох тухай", "Төсөв батлагдсантай холбогдуулан авах зарим арга хэмжээний тухай", "Тогтоолын хавсралтад нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай" Монгол Улсын Их Хурлын тогтоолын төслүүдийг үзэл баримтлалын хүрээнд хэлэлцэхийг дэмжиж, чуулганы нэгдсэн хуралдаанаар хэлэлцүүлэх нь зүйтэй гэж үзсэн болно.

Өрийн удирдлагын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай, Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслүүдийг үзэл баримтлалын хүрээнд хэлэлцэхийг Байнгын хорооны хуралдаанд оролцсон гишуудийн олонх хэлэлцэх шаардлагагүй гэж үзсэн болно.

Улсын Их Хурлын эрхэм гишүүд ээ,

Монгол Улсын 2022 оны төсвийн тухай, Ирээдүйн өв сангийн 2022 оны төсвийн тухай хуулийн төслийн хамт өргөн мэдүүлсэн хууль, Монгол Улсын Их Хурлын тогтоолын төслүүдийн хэлэлцэх эсэх талаарх Төсвийн байнгын хорооны санал, дүгнэлтийг хэлэлцэн шийдвэрлэж өгөхийг Та бүхнээс хүсье.

Анхаарал тавьсанд баярлалаа.

ТӨСВИЙН БАЙНГЫН
ХОРООНЫ ДАРГА

Ч.ХҮРЭЛБААТАР

